EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2023/1963,

annettu 10 päivänä toukokuuta 2023,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen (F4E) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0092/2023),

A. ottaa huomioon, että ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaava eurooppalainen yhteisyritys perustettiin neuvoston päätöksellä 2007/198/Euratom ([1]) 35 vuoden jaksoksi huhtikuussa 2007;

B. ottaa huomioon, että yhteisyritys aloitti itsenäisen toimintansa maaliskuussa 2008;

C. ottaa huomioon, että yhteisyrityksen osakkaita ovat Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom), jota edustaa komissio, Euratomin jäsenvaltiot sekä kolmannet maat, jotka ovat tehneet Euratomin kanssa yhteistyösopimuksen hallitun ydinfuusion alalla;

D. ottaa huomioon, että yhteisyrityksen tavoitteena on vastata unionin osuudesta fuusioenergia-alan kansainvälisessä ITER-hankkeessa, panna täytäntöön Euratomin ja Japanin välinen laajempaa lähestymistapaa koskeva sopimus ja valmistella demonstraatiofuusioreaktorin ja muiden asiaan liittyvien laitteistojen rakentamista;

E. ottaa huomioon, että ITER-hankkeessa on mukana seitsemän kumppania eri puolilta maailmaa – Euratomin edustama unioni, Yhdysvallat, Venäjä, Japani, Kiina, Etelä-Korea ja Intia – ja että unioni on ottanut hankkeenvetäjän aseman 45,4 prosentin osuudella rakennuskustannuksista kunkin muun ITER-osakkaan osuuden ollessa 9,1 prosenttia; ottaa huomioon, että kustannusten jakautuminen muuttuu operatiivisessa fuusion testausvaiheessa, jolloin unionin osuus on 34 prosenttia operatiivisista kustannuksista ([2]);

F. ottaa huomioon, että menot, jotka unioni joutuu maksamaan ITER-sopimuksen mukaisten velvoitteidensa ja niihin liittyvien toimintojen vuoksi vuoteen 2031 mennessä, ovat yhteensä 18,2 miljardia euroa (käypinä hintoina) ([3]);

G. toteaa, että koska Yhdistynyt kuningaskunta erosi unionista ja Euratomista 31. tammikuuta 2020 ja osapuolet eivät ole onnistuneet tekemään pöytäkirjaa, josta määrätään 30. joulukuuta 2020 hyväksytyssä unionin ja Euratomin sekä Yhdistyneen kuningaskunnan välisessä kauppa- ja yhteistyösopimuksessa, Yhdistynyt kuningaskunta ei ole vieläkään assosioitunut ITER-hankkeeseen eikä ole yhteisyrityksen osakas, minkä vuoksi se ei maksa osuuttaan sen talousarvioon;

H. ottaa huomioon, että Venäjän Ukrainaan kohdistaman laittoman, provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyssodan ja sen seurausten vaikutuksia yhteisyrityksen toimintaan on vielä vaikea arvioida;

([1]) Neuvoston päätös 2007/198/Euratom, tehty 27 päivänä maaliskuuta 2007, eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustettavalle yhteisyritykselle (EUVL L 90, 30.3.2007, s. 58).

([2]) ITER-asiakirjat "Value estimates for ITER Phases of Construction, Operation, Deactivation and Decommissioning and Form of Party Contributions" ja "Cost Sharing for all Phases of the ITER Project".

([3]) Arviot perustuvat 14. kesäkuuta 2017 annettuun komission tiedonantoon COM(2017) 319 sekä siihen liittyvään komission yksiköiden valmisteluasiakirjaan SWD(2017) 232, taulukko 4.

Yleistä

1. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin katsoo kertomuksessaan yhteisyrityksen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2021, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot yhteisyrityksen taloudellisesta asemasta 31. joulukuuta 2021 sekä sen toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista varainhoitovuodelta 2021 yhteisyrityksen varainhoitosääntöjen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti; korostaa lisäksi, että varainhoitovuodelta 2021 annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet olivat olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset (sääntöjenmukaiset);

2. pitää kuitenkin valitettavana tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa esitettyä huomiota, jonka mukaan yhteisyrityksen varainhoitovuoden 2021 tilinpäätöksessä esitetään yhteisyrityksen arvio kokonaiskuluista, jotka sille aiheutuvat ITER-hankkeeseen liittyvien toimitusvelvoitteiden saattamisesta päätökseen ja jotka on arvioitu 18,3 miljardiksi euroksi (vuoden 2021 hintoina), ja sitä, että tätä arviota ja riskialtistumaa koskevien keskeisten oletusten muuttuminen voi johtaa siihen, että ITER-hankkeen kulut kasvavat merkittävästi ja/tai hankkeen täytäntöönpano edelleen viivästyy;

3. toteaa, että Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa asetetaan yhteisyritykselle kunnianhimoisia tavoitteita, jotka voidaan saavuttaa vain, jos suunnitellaan ja toteutetaan tehokkaita ratkaisuja, joilla puututaan sisäisen valvonnan järjestelmien puutteisiin ja valmistaudutaan tuleviin haasteisiin, jotka johtuvat lisääntyneistä vastuista esimerkiksi henkilöstöhallinnossa ja suunnittelussa; huomauttaa tässä yhteydessä, että erityisen monimutkaiset ja vaivalloiset laskenta- ja raportointivaatimukset muodostavat merkittävän virheriskin, ja kehottaa siksi selvittämään mahdollisuuksia yksinkertaistamiseen aina kun se on mahdollista ja nykyisen oikeudellisen kehyksen mukaista;

4. panee huolestuneena merkille, että on olemassa riski siitä, että ITER-hanke viivästyy entisestään ja sen kustannukset kasvavat, koska Venäjä on ITER-organisaation jäsen, jolla on velvollisuus toimittaa ITERin kokoonpanopaikalle Cadaracheen (Ranska) useita ITER-hankkeiden komponentteja ja suorittaa vuotuisia rahoitusosuuksia ITER-organisaatiolle,

5. panee merkille, että yhteisyritys pitää yllä arviota kokonaiskuluista, jotka sille aiheutuvat ITER-hankkeeseen liittyvien toimitusvelvoitteiden täyttämisestä (niin sanottu lopullinen kuluarvio, Estimate at Completion, EaC), ja arvioon sisältyvät rakennus- ja käyttövaiheen kulut vuoteen 2035 saakka sekä käytöstäpoisto- ja deaktivointivaiheen kulut vuoteen 2042 saakka; panee lisäksi merkille, että yhteisyritys arvioi vuoden 2021 lopussa näiden kokonaiskulujen määräksi 18,3 miljardia euroa (vuoden 2021 hinnoin), johon sisältyvät vuoden 2021 loppuun mennessä suoritettujen maksujen yhteismäärä (8,3 miljardia euroa) sekä arvio tulevista maksuista (10 miljardia euroa vuoden 2021 hinnoin);

6. huomauttaa, että muutokset tätä arviota sekä riskialtistumaa koskevissa keskeisissä oletuksissa voivat kuitenkin johtaa siihen, että kulut entisestään kasvavat ja hanke edelleen viivästyy, ja katsoo tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen perusteella, että vuoden 2021 osalta olisi kiinnitettävä erityistä huomiota tapahtumiin, joilla voi olla merkittävä vaikutus lopulliseen kuluarvioon; huomauttaa lisäksi, että näihin keskeisiin oletuksiin sisältyy ITER-hankkeen uusi perusura, joka suunnitelmien mukaan valmistuu vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä, komponenttien myöhäinen toimitus, Venäjää koskevat pakotteet, Ranskan ydinturvallisuusviranomaisen meneillään oleva hyväksyntämenettely, joka koskee tokamak-säiliön komponenttien kokoonpanoa, ja Hot Cell Complexin kuluarvion odotettu tarkistaminen; korostaa, että jos toimituksessa ilmenee ongelmia, jotka johtavat hankkeen jatkamisen kannalta keskeisten komponenttien puuttumiseen, olisi tutkittava vaihtoehtoisia toimitusvirtoja;

7. palauttaa mieliin, että ITERin on määrä toteuttaa ensimmäinen virallinen käyttötestaus vuonna 2025 ja saavuttaa täysi fuusioteho vuoteen 2035 mennessä; panee kuitenkin merkille, että tämä perusura hyväksyttiin vuonna 2016 ja että sen jälkeen viivästykset rakentamisessa ja valmistuksessa sekä covid-19-pandemia ovat tehneet vuoden 2025 määräajasta entistä epätodennäköisemmän; korostaa lisäksi, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan on olemassa lisäviivästysriski, joka johtuu erilaisten rakentamiseen liittyvien ongelmien yhdistelmästä, kuten teräskammion, jossa fuusiokokeet suoritetaan, tyhjiöastiasektoreiden hitsaamisen ongelmista ja korroosio-ongelmasta, joka aiheuttaa 2,2 millimetrin syvyisiä säröjä lämpösuojalevyihin kaikissa jäähdytysputkissa, joita komponenttipintaan on hitsattu yhteensä 23 kilometriä; toteaa, että koska jäähdytysputkien säröongelma voi olla systeeminen ja vaikuttaa kaikkiin tokamakin lämpösuojakomponentteihin, ITERin uusi johto on aktivoinut tokamakin lämpösuojapaneeleita ja tyhjöastiasektoreita koskevan korjausstrategian;

8. panee merkille, että korjaustöiden kestoa ja kustannuksia ei tässä vaiheessa voida arvioida täsmällisesti, mutta ITER-neuvosto aikoo hyväksyä uuden perusuran vuoden 2023 lopulla ja asettaa määräajat tietyille tavoitteille, minkä odotetaan merkittävästi myöhäistävän ajankohtia, jolloin se odottaa saavuttavansa keskeiset välitavoitteet, ja näin ollen vaikuttavan lopulliseen kuluarvioon; kehottaa yhteisyritystä raportoimaan tuloksista ja odotetuista viivästyksistä sekä ITER-hankkeen loppuun saattamiselle aiheutuvista seurauksista;

9. panee merkille ydinturvallisuutta koskevien vaatimusten osalta, että Ranskan ydinturvallisuusviranomaisella on viime kädessä valtuudet hyväksyä kaikki tulevat muutokset suunnitelmiin, joilla on merkitystä ydinturvallisuusvaatimusten kannalta, ja että tässä yhteydessä yhteisyritys haki vuoden 2021 alussa virallisesti Ranskan ydinturvallisuusviranomaisen hyväksyntää uudelle hitsaustavalle ja -teknologialle, joka liittyi tokamak-säiliön komponenttien kokoonpanoon; korostaa kuitenkin, että Ranskan ydinturvallisuusviranomainen pyysi vasta tammikuussa 2022 yhteisyritykseltä lisätietoja saattaakseen analyysinsa loppuun; panee merkille, että vaikka Ranskan ydinturvallisuusviranomaisen hyväksynnän hankkiminen on osa ITER-organisaation tavanomaista kokoonpanoprosessia, menettely voi kuitenkin johtaa useiden kuukausien lisäviivästykseen ja siten vaikuttaa lopulliseen kuluarvioon;

10. kehottaa yhteisyritystä tarkistamaan Hot Cell Complexin kuluarviota luotettavan kuluarvion laatimiseksi ITER-organisaation suunnitteluvaatimusten nykyisen kypsyystason mukaisesti;

Talousarvio- ja varainhallinto

11. panee merkille, että yhteisyrityksen hallintoneuvosto hyväksyi joulukuussa 2020 yhteisyrityksen vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion, joka oli 1 048,77 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 742,81 miljoonaa euroa maksumäärärahoina, ja että marraskuussa 2021 hallintoneuvosto antoi lisätalousarvion;

12. panee tyytyväisenä merkille, että lopullisia määrärahoja oli käytettävissä edelliseltä vuodelta siirretyt määrärahat mukaan lukien 1 069,88 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 764,83 miljoonaa euroa maksumäärärahoina;

13. toteaa, että maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 99,7 prosenttia ja maksumäärärahojen käyttöaste 97,4 prosenttia (vastaavasti 100 prosenttia ja 98 prosenttia vuonna 2020);

14. toteaa, että maksusitoumusmäärärahoihin käytettävissä olleista 1 069,88 miljoonasta eurosta 88,4 prosenttia käytettiin yksittäisten sitoumusten perusteella (jotka vastasivat 942,50 miljoonan euron määrää);

15. panee tyytyväisenä merkille, että osakkaiden vuoden 2020 rahoitusosuuksien laskentamenetelmästä annetun vuoden 2020 vastuuvapautta koskeneen suosituksen jälkeen yhteisyritys on toteuttanut korjaavia toimenpiteitä ja erityisesti hyväksynyt luonnoksen yhtenäisestä ohjelma-asiakirjasta, jotta tilintarkastustuomioistuimen esille tuoma ongelma voidaan välttää tulevaisuudessa;

16. panee näin ollen merkille, että osakkaiden vuoden 2021 rahoitusosuuksien osalta yhteisyritys on hyödyntänyt hallintoneuvostonsa 10. joulukuuta 2019 hyväksymää vuosien 2020–2024 vuotuista ja monivuotista ohjelmaa, jossa osakkaiden rahoitusosuuksien arvioidaan olevan 6,5 miljoonaa euroa;

17. panee merkille, että tammikuusta 2016 alkaen niillä yhteisyrityksillä, jotka rahoitetaan vain osittain unionin talousarviosta, on ollut velvollisuus maksaa unionin eläkejärjestelmään osa työnantajamaksuista, joka vastaa niiden kolmansilta mailta saamien tulojen suhdetta niiden kokonaistuloihin ([4]); on huolissaan siitä, että koska komissio ei ole ottanut näitä menoja osaksi yhteisyritysten talousarvioita eikä pyytänyt virallisesti maksujen suorittamista, yhteisyritykset eivät ole vielä maksaneet tällaisia työnantajamaksuja; kehottaa komissiota ryhtymään toimiin vastaavien ongelmien välttämiseksi tulevaisuudessa;

([4]) Asetus N:o 31 (ETY) 11 (Euratom) Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiajärjestön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta (EYVL 45, 14.6.1962, s. 1385/62), 83 a artikla.

18. kehottaa tässä yhteydessä komission yhteisyrityksille antaman ohjeistuksen mukaisesti komission henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimistoa laskemaan työnantajamaksujen määrän kunkin yhteisyrityksen osalta prosenttilukuna niiden kolmansilta mailta saamista tuloista suhteessa niiden kokonaistuloihin, mukaan lukien toimintamenojen kattamiseen tarkoitetut tulot kolmansilta mailta; panee merkille, että ITERin osalta mainittu prosenttiluku on kauden 2017–2020 osalta 21,6 prosenttia, joka vastaa noin 5,8:aa miljoonaa euroa, ja että vuoden 2021 osalta luku on 19,8 prosenttia, jonka vastaa noin 1,5:tä miljoonaa euroa; korostaa lisäksi, että kun kyseisessä ohjeistuksessa määritetään laskentamenetelmä, jossa yhteisyritysten työnantajamaksut unionin talousarvioon perustuvat tuloihin, siinä otetaan huomioon vain relevantit henkilöstösääntöjen säännökset;

19. kehottaa yhteisyritystä olemaan odottamatta maksamattomien rahoitusosuuksien lopullista laskentaa vaan ottamaan tämän velvoitteen huomioon suunnitellessaan tulevaa talousarviotaan esimerkiksi eläkemaksujen vastaavan kertymän avulla;

20. on kuitenkin tietoinen siitä, että yhteisyrityksen perussäännön asiaankuuluvissa määräyksissä edellytetään, että osakkaiden rahoitusosuuksien kokonaismäärä ei saa olla suurempi kuin kymmenen prosenttia yhteisyrityksen vuotuisista hallintomenoista, minkä mukaan yhteisyrityksen työnantajamaksujen määrä olisi noin 740 013 euroa vuodessa (vuoden 2021 lukujen perusteella); panee sen vuoksi merkille, että kun nämä erilaiset oikeussäännöt ovat voimassa rinnakkain, riskinä on, että yhteisyrityksen työnantajamaksujen laskennassa sovelletaan toisistaan poikkeavia tulkintoja, joiden rahoitusvaikutukset ovat erilaisia, ja odottaa, että tämä oikeudellinen epävarmuus poistetaan viipymättä; panee tyytyväisenä merkille yhteisyrityksen valmiuden tehdä yhteistyötä komission kanssa asiaankuuluvien oikeusperustojen yhdenmukaistamiseksi selkeämmin;

Toiminnan tuloksellisuus

21. panee merkille, että vuosi 2021 oli vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ensimmäinen vuosi;

22. panee tyytyväisenä merkille, että yhteisyritys on vuoden 2021 aikana edelleen edistynyt työssään ja jatkanut joidenkin suurien komponenttien toimittamista ITERille suunnitelmien mukaisen kokoonpanon aloittamiseksi, jotta ensimmäisen plasman vaihe saadaan päätökseen vuoden 2025 lopulla; panee merkille, että ITER-organisaatio on parhaillaan tekemässä muutoksia ensimmäisen plasman perusuraan, jota koskevista tuloksista ITER-neuvoston oli määrä päättää vuonna 2022, ja että yhteisyrityksen oli määrä tehdä suunnitelmaansa vastaavat muutokset;

23. panee merkille, että kymmenen vuoden jälkeen yhteisyritys siirsi rakennuskohteiden koordinointivastuun ITER-organisaatiolle; panee merkille, että rakennustöitä koskevaan julkiseen sopimukseen liitetyn suunnitelman mukaan siirron oli määrä tapahtua vuonna 2018 sen jälkeen, kun rakennustöihin liittyviä pääasiallisia riskejä ei kohteessa enää ollut;

24. toteaa, että covid-19-pandemialla oli edelleen vuonna 2021 merkittävä vaikutus yhteisyrityksen toimitusketjuun, sillä se vaikutti moniin sen tavaran- ja palveluntoimittajista, ja että pandemia on rajoittanut läsnäoloa työpaikalla ja matkustamista ja vaikuttaa edelleen nyt ja tulevaisuudessa tehokkuuteen, mikä johtuu useimmissa jäsenvaltioissa sovellettavista tehostetuista hygieniatoimenpiteistä; pitää valitettavana, että osa toimituksista viivästyi jopa neljä kuukautta, millä oli 45 miljoonan euron vaikutus lopullisiin kustannuksiin (57 miljoonaa euroa vuonna 2020; molemmat arvot vuoden 2008 hinnoin);

25. panee lisäksi merkille, että covid-19-pandemia vaikuttaa edelleen välillisesti useisiin yhteisyrityksen sopimuksiin, mikä johtuu raaka-aineiden jyrkistä hinnankorotuksista, ja että tämän vaikutus lopullisiin kustannuksiin on vielä arvioitavana; panee kaikesta huolimatta merkille, että covid-19-pandemian vaikutus on ollut vakava mutta ei olennainen ja että sen vaikutus vuoden 2021 tilinpäätökseen ei ole olennainen;

Petosten ja eturistiriitojen ehkäiseminen

26. panee merkille, että petostentorjunnan ja eettisten asioiden neuvonantaja edisti ja koordinoi yhteisyrityksen petostentorjuntastrategian ja siihen liittyvän vuosien 2020–2023 petostentorjunnan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa;

27. panee tyytyväisenä merkille, että petostentorjunnan toimintasuunnitelmaan kuuluvien toimien täytäntöönpanoa seurataan järjestelmällisesti erityisen tietokannan avulla, ja toteaa, että tietokannassa on yksityiskohtaiset tiedot kunkin toimen laajuudesta, vastuutahosta ja toimen täytäntöönpanon määräajasta ja että petostentorjuntatoimien täytäntöönpanossa on edistytty hyvin;

28. panee lisäksi merkille, että vuonna 2021 petosten ehkäisystä tiedotettiin ja sitä koskevaa tukea annettiin jatkuvalla tavalla erityisesti hankinnoissa, sopimusten hallinnassa ja varainhoidossa mukana olevalle henkilöstölle ja että yhteisyrityksen sisäisen petostentorjuntaverkoston yhteyshenkilöille jaettiin tietoa henkilökohtaisesti ja säännöllisissä arviointiverkoston kokouksissa;

29. arvostaa sitä, että toiminnan eettisyyttä sekä eturistiriitojen ennaltaehkäisyä ja hallintaa koskevista säännöistä, menettelyistä, prosesseista ja parhaista käytännöistä on tiedotettu henkilöstölle vuonna 2021 käyttäen apuna myös yhteisyrityksen käsikirjaa, joka sisältää erityisiä eettistä toimintaa ja lahjomattomuutta sekä petostentorjuntaa käsitteleviä lukuja, väärinkäytösten paljastamista käsittelevän kohdan sekä eturistiriitojen ennaltaehkäisyä ja hallintaa koskevan kappaleen;

Henkilöstö ja palvelukseenotto

30. pitää valitettavana, että marraskuussa 2021 yhteisyrityksen henkilöstö aloitti lakon ja että johtamista koskevien sisäisten ja ulkoisten arviointien sekä useiden sisäisten kyselytutkimusten mukaan pääsyitä siihen, että yhteisyrityksen työympäristö oli huonontunut, olivat ylemmän johdon epäonnistumiset, kuten läpinäkymätön ja puutteellinen päätöksenteko ja sosiaalisen dialogin puute; panee lisäksi merkille, että ulkoista henkilöstöä oli käytetty suhteettoman paljon, mikä oli lisännyt työympäristön haasteita ja riskejä, ja että yhteisyrityksen henkilöstön edustajat olivat vahvistaneet tämän seikan myös virallisissa kirjeissään, joita he olivat lähettäneet yhteisyrityksestä vastaaville komission jäsenille: panee merkille, että komissio (energian pääosasto) totesi kirjeisiin antamassaan vastauksessa, että yhteisyritystä koskeva arviointi tulee vuoden 2022 osalta keskittymään pelkästään henkilöstöhallintokysymyksiin, ja kannusti yhteisyritystä käyttämään 360 asteen lähestymistapaa johtoryhmänsä arvioinnissa;

31. panee huolestuneena merkille, että yhteisyrityksestä on viime vuosina tullut yhä riippuvaisempi ulkopuolisesta henkilöstöstä; korostaa, että kyseinen tilintarkastustuomioistuimen huomautus on ollut ratkaisematta vuodesta 2019 lähtien, jolloin ulkopuolisen henkilöstön osuus yhteisyrityksen henkilöstösääntöjen alaisesta henkilöstöstä oli 62 prosenttia; korostaa, että yhteisyrityksen nykyisen, vuosia 2021–2027 koskevan strategisen resurssisuunnitelman mukaan ulkopuolisen henkilöstön lukumäärän odotetaan vuonna 2022 kasvavan 93 prosenttiin komission hyväksymästä henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön enimmäislukumäärästä ja vähenevän sen jälkeen asteittain 70 prosenttiin vuoteen 2027 mennessä; muistuttaa, että tilanne aiheuttaa merkittäviä riskejä yhteisyritykselle, sillä sen ote keskeisistä osaamisalueista voi heiketä, vastuuvelvollisuus voi muodostua epäselväksi, oikeudellisia kiistoja voi syntyä ja henkilöstön tehokkuus voi hajautetun henkilöstöhallinnon vuoksi heiketä; korostaa lisäksi, että tilapäisen henkilöstön käytön olisi pysyttävä väliaikaisena ratkaisuna; muistuttaa, että yhteisyrityksen johdon olisi tehostettava toimenpiteitä, joita on jo toteutettu ulkopuolisen henkilöstön käyttöön liittyvien riskien lieventämiseksi; toteaa, että tämä koskee erityisesti tehottoman hallinnoinnin riskiä, joka johtuu henkilöstösääntöjen alaisen ja ulkopuolisen henkilöstön epäselvästä vastuunjaosta;

32. toteaa, että henkilöresursseja koskevia virheitä ei saa toistaa, hallintokulttuurin muuttaminen on välttämätöntä ja muutos on säilytettävä; toteaa lisäksi, että henkilöresurssien alalla tarvitaan lisätoimia, jotta vältetään tapaukset, joissa virat jäävät avoimiksi pitkäksi aikaa, henkilöstön vaihtuvuus on suurta, ulkopuolista henkilöstöä on kohtuuttoman paljon, syntyy riippuvuutta muutaman henkilöstön jäsenen asiantuntemuksesta ja työmäärä on äärimmäisen suuri, mikä johtaa poissaoloihin ja tehottomuuteen; kehottaa lisäämään toimia yhteisyrityksen tavoitteiden saavuttamista tukevien houkuttelevien ja sosiaalisesti oikeudenmukaisten työehtojen luomiseksi;

33. tukee sitä, että vastauksena tilanteeseen yhteisyritys käynnisti useita toimia työympäristön ja henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseksi; toteaa, että nämä toimet otettiin osaksi muutosohjelmaa, jolla pyrittiin puuttumaan liialliseen työmäärään, huonoon ilmapiiriin työpaikalla sekä johdon puutteelliseen viestintään suunniteltuista organisaatiomuutoksista, ja että odotuksena on, että toimet ovat raportoidut tapahtumat huomioon ottaen tehokkaita;

34. panee merkille, että yhteisyrityksen koulutus- ja kehittämistoimissa tarjottiin edelleen laaja valikoima erilaista verkko- ja digitaalista materiaalia, joka mahdollistaa suuremman joustavuuden ja vapauden opiskella haluamanaan ajankohtana tai kun siihen on tarve; panee lisäksi merkille, että vuoden 2021 aikana yhteensä 94 prosenttia henkilöstön jäsenistä ilmoittautui vähintään yhteen koulutukseen ja että henkilöstö oli erittäin tyytyväinen sisäisiin koulutus- ja kehittämistoimiin (88 prosenttia yhteisyrityksen henkilöstöstä arvioi toimet erinomaisiksi tai hyviksi);

35. panee merkille, että 31. joulukuuta 2021 yhteisyrityksessä oli täytettynä 47 virkaa, 226 väliaikaisen toimihenkilön tointa ja 166 sopimussuhteisen toimihenkilön tointa ja että tämän lisäksi yhteisyrityksen palveluksessa oli 11 tilapäistyöntekijää (kokoaikaiseksi muutettuna) ja kaksi kansallista asiantuntijaa;

36. panee merkille, että vuoden 2021 vuotuisen toimintakertomuksen mukaan sukupuolten edustus yhteisyrityksen henkilöstössä ja johdossa ei ole asianmukainen, koska ainoastaan 19 prosenttia koko henkilöstöstä ja vähemmän kuin kymmenen prosenttia johdosta ja rekrytoidusta henkilöstöstä oli vuonna 2021 naisia; pitää näitä lukuja valitettavina ja kehottaa lisäämään toimia sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistämiseksi;

37. panee merkille, että vuonna 2020 tehdyn covid-19-pandemian vaikutuksia selvittäneen kyselyn jälkeen ja pandemian vaikutuksiin perustuen yhteisyrityksen henkilöstöosasto keskittyi vuonna 2021 edelleen hyvin aktiivisesti emotionaalisen hyvinvoinnin ja stressinhallinnan ennaltaehkäiseviin psykososiaalisiin toimiin;

38. panee merkille, että vuonna 2021 yhteisyritys julkaisi ulkoisesti 14 ilmoitusta avoimena olevista toimista, jotka koskivat kuutta väliaikaisen toimihenkilön ja kahdeksaa sopimussuhteisen toimihenkilön tointa, että yhteensä 14 valintamenettelyä saatiin päätökseen ja että näistä valintamenettelyistä kolmen menettelyn ilmoitukset oli julkaistu vuonna 2020 ja loppujen 11 menettelyn ilmoitukset vuonna 2021;

Hallinto- ja valvontajärjestelmät

39. panee merkille, että vuosina 2020 ja 2021 yhteisyrityksessä tehtiin ulkopuolisten asiantuntijoiden toteuttamia säännöllisiä vuotuisia arviointeja sekä intensiivisiä sisäisiä tarkastuksia, jotka kattoivat useimmat yhteisyrityksen toiminnan kriittiset alat, ja että tarkastusten ja arviointien seurauksena toteutettiin korjaavia toimia, joilla pyrittiin puuttumaan havaittuihin riskeihin; pitää kuitenkin valitettavana, että tämä lisäsi hallinnollista taakkaa ja kuitenkin jäi epäselväksi, olivatko uudet tarkastukset tehokkaita ja paransivatko ne järjestelmää;

40. panee merkille, että vuonna 2021 yhteisyritys yhdenmukaisti edelleen hallinnon ja sisäisen valvonnan standardejaan, indikaattoreitaan ja menettelyjään vastaamaan komission sisäisen valvonnan kehystä;

41. panee merkille, että yhteisyritys noudatti sisäisen valvonnan järjestelmän vahvuuksien ja heikkouksien yksilöimisessä vaiheittaista lähestymistapaa, joka perustui hallinnon ja sisäisen valvonnan standardien toiminnassa havaittuihin puutteisiin, ja suunnitteli niitä varten korjaavia toimia ja laati päätelmät, joiden perusteella pääjohtaja antoi vahvistuslausuman ja joista raportoitiin konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa;

42. panee merkille, että yhteisyrityksen vuoden 2021 konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa todettiin, että kaikki osatekijät toimivat yhdessä integroidusti; panee kuitenkin merkille, että koska yhdellä osa-alueella eli henkilöstön hyvinvointiin liittyvissä valvontatoimissa havaittiin kriittinen puute, yhteisyrityksen johto teki päätelmän, että sisäisen valvonnan järjestelmä oli vain osittain vaikuttava.